

Energiebesparingsplicht 2023

Versterkt | Vernieuwt | Verbindt | Vertegenwoordigt

Jouw aanspreekpunten uit de branche

Peter Tegel (senior consultant + projectleider DC)

p.tegel@Dienstencentrum.com

06 51 44 00 74

Diede Kolff (consultant)

d.kolff@dienstencentrum.com

06 51 39 53 92

Pim van Dijk (senior consultant + projectleider BT)

pim.vandijk@blueterra.nl

06 11 45 20 96

Jos Lenselink (senior consultant)

jos.lenselink@blueterra.nl

06 15 53 56 50

Programma

- ✓ De CO₂ & Energie Transitie in de Grafimedia
- ✓ De Informatieplicht 2023
- ✓ Hoe helpen we jou!
- ✓ Vragen?

Waarom de Energiebesparingsplicht?

Waar komt onze sterk toegenomen CO₂-uitstoot vandaan?

Van het handelen van de mens in de laatste 0,05 seconde van het bestaan van de aarde

Dit leidt tot het broeikaseffect en dus: klimaatverandering

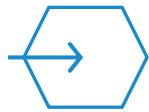
1 uur is ca. 200 miljoen jaar

Dáárom de Energiebesparingsplicht!

Klimaatakkoord van Parijs

GREENDEAL

- Maximale stijging temperatuur van 2 graden ten opzichte van 1990 (maar het liefst 1,5)
- een netto-uitstoot van broeikasgassen van nul tegen 2050 (t.o.v. 1990)

Coalitieakkoord

- Afspraken om gezamenlijk de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 meer dan te halveren: 55% reductie t.o.v. 1990.
- Doel 2050: klimaatneutraal (maar minimaal 95% CO₂-reductie t.o.v. 1990).

NB: energie besparen geldt al vanaf 1993 (Wet Milieubeheer) en is onderdeel van de nieuwe Omgevingswet

Hoe doen we het?

Zo gaat het nu t.o.v. Toetsjaar 1990:

2017: 15,0% CO₂-reductie = **12,7%**

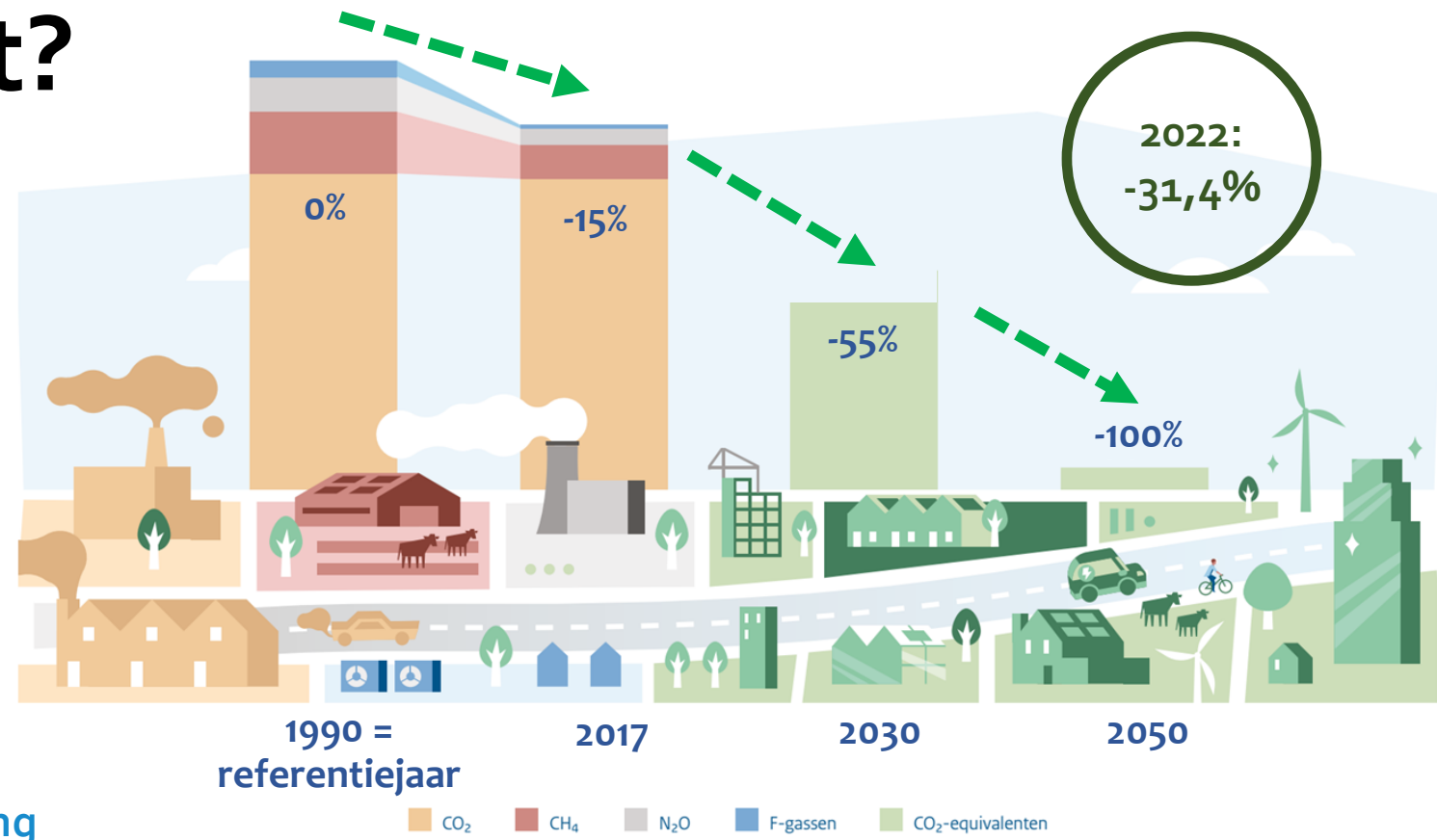
2020: 25,0% CO₂-reductie = **23,9%**

2022: 28,3% CO₂-reductie = **31,4%**

2030: 55% CO₂-reductie

2050: 100% CO₂-reductie

Emissies 1990, 2017 en doelen 2030-2050

De CO₂ & ENERGIE TRANSITIE is op gang

Zijn jullie al gestart?

Figuur 2: Emissies in 1990 en 2017 (uitgesplitst naar typen broeikasgassen) en de doelen voor 2030 en 2050

Grafimedia en Communicatie Industrie = Grootverbruiker van energie

Bedrijfsgröße (o.b.v. aantal werkzame personen)	Verdeling jaarverbruik elektriciteit (in kWh)	Verdeling jaarverbruik gas (in m ³)
 1 - 5	< 50.000	< 5.000
 6 - 15	50.000 - 200.000	5.000 - 15.000
 16 - 25	200.000 - 450.000	15.000 - 20.000
 26 - 50	450.000 - 750.000	20.000 - 25.000
 51 - 100	750.000 - 1.500.000	25.000 - 35.000
 101 - 150	1.500.000 - 2.500.000	35.000 - 40.000
 > 150	> 2.500.000	> 40.000

Waar val ik onder?

Er gelden m.b.t. energiebesparing
3 rapportageverplichtingen:

- 1) Informatieplicht (NL-wetgeving)
- 2) Onderzoeksplicht (NL-wetgeving)
- 3) EED-auditplicht (EU-wetgeving)

De Besparingsplichten 2023 en 2024

Informatieplicht 2023 (50% van de bedrijven)

- *Basis: Omgevingswet*
- *Voor wie: vanaf een verbruik van 50.000 kWh of 25.000 m³ gas*
- *EML-lijst is van toepassing*
- *Rapportageplicht + Besparingsplicht*
- *Frequentie: 1x per 4 jaar*

Lastige aanvraag, maar makkelijker via de CO₂ & Energie RI&E

Onderzoeksplicht 2023 (1% van de bedrijven)

- *Basis: Omgevingswet + Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)*
- *Voor wie: vanaf een verbruik van 10 miljoen kWh of 170.000 m³ gas*
- *Alleen activiteiten-gebonden energiebesparingsmaatregelen van toepassing (dus niet gebouwen!) + CO₂-onderzoeksplicht*
- *Rapportageplicht + Plan van Aanpak*
- *Frequentie: 1x per 4 jaar*

Zeer omvangrijke en lastige aanvraag, maar eenvoudiger via de CO₂ & Energie RI&E

Energy Efficiency Directive EED-auditplicht 2024 (5% van de bedrijven)

- *Basis: Europese regelgeving*
- *Voor wie: bedrijven of bedrijvengroepen vanaf 250 werknemers óf min. omzet: € 50 miljoen én min. balanstotaal: € 43 miljoen*
- *Rapportageplicht*
- *Frequentie: 1x per 4 jaar*

Lastige aanvraag, maar vrijstelling bij gebruik van de CO₂ & Energie RI&E

Maar er komt meer aan . . .

Rapportageverplichting Werkgebonden Personen Mobiliteit (WPM) 2024 (10% van de bedrijven)

- *Voor wie: bedrijven vanaf 100 werkzame personen*
- *Jaarlijkse rapportageplicht*
- *Frequentie: 1x per jaar*
- *Lastige aanvraag, maar makkelijker via de CO₂ & Energie RI&E*

Eenvoudiger via de CO₂ & Energie RI&E

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) 2025 of 2026 (nu nog 1% van de bedrijven)

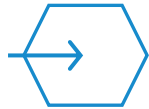
- *Voor wie: bedrijven vanaf 250 werknemers en min. omzet: € 40 miljoen en min. balanstotaal: € 20 miljoen*
- *Jaarlijkse rapportageplicht via het financieel jaarverslag (accountant)*
- *Frequentie: 1x per jaar*
- *Extreem lastige aanvraag*

Overwogen wordt: CSRD-integratie binnen de CO₂ & Energie RI&E

De Informatieplicht 2023

De EML bestaat uit 149 erkende maatregelen, verdeeld over 3 hoofdthema's:

- Gebouwmaatregelen
- Faciliteiten
- Procesmaatregelen

Elke lijst is onderverdeeld in een aantal categorieën, met weer één of meer erkende maatregelen.

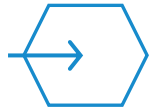
Bepaal vooraf welke categorieën op jullie bedrijf van toepassing zijn. Dat bespaart je werk.

NB voor je begint:
regel eerst je EHerkenning, niveau 3
(vanuit personeelszaken vaak al aanwezig vanwege het UWV)

Gebouwen!

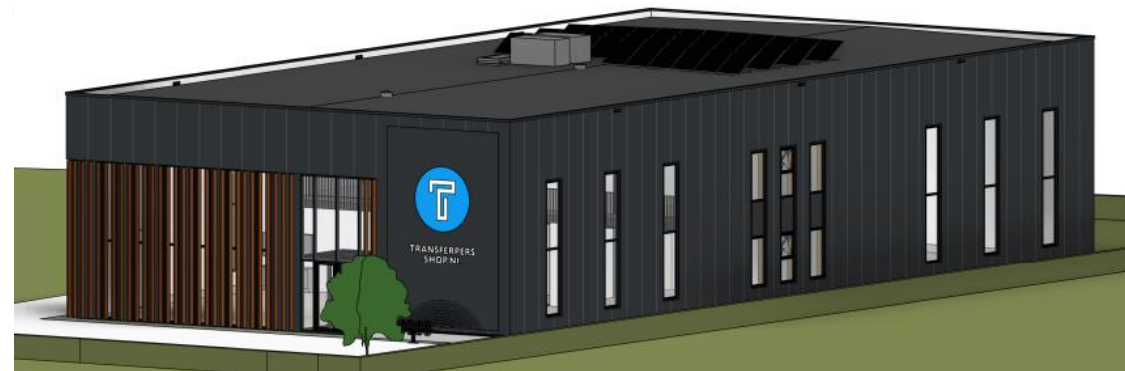
NB: de “drijver van de inrichting” is verantwoordelijk voor een volledige Informatieplicht t.a.v. de gebouwgebonden maatregelen.

Ben je alleen huurder?

Informeer je verhuurder dat je gaat rapporten. Naar verwachting moet de verhuurder ook besparingsmaatregelen gaan uitvoeren.

Wil je samen met de verhuurder rapporteren?

Geef dit dan expliciet aan en voer de NAW-gegevens van de verhuurder op. Verwerk daarna de specifieke besparingsacties van de verhuurder ook in je rapportage.

Wat is de beste aanpak?

Via een handige *Voorselectie* worden niet relevante maatregelen “uitgezet”

Besteed voldoende aandacht aan je voorselectie om onnodig veel maatregelen te voorkomen

Controleer goed of een maatregel daadwerkelijk van toepassing is

Lees de *toelichtingen* en *randvoorwaarden* goed door! Is de beschreven uitgangssituatie daadwerkelijk op je bedrijf van toepassing?

Indien JA, maar voldoe je nog niet, dan moet je een besparingsmaatregel óf per direct gaan uitvoeren (= *zelfstandig moment*), óf bij een herinvestering/verbouwing/etc. (= *natuurlijk moment*)

Je mag een alternatieve maatregel kiezen, mits deze als zodanig erkend is

Voorbeeld van de standaard verbeteractie bij EML2023-maatregel GB5:
Vervang in bestaande kozijnen en ramen het enkelglas door HR++ glas.
 Het alternatief: triple- of vacuümglas.

Hoe ga je aan de slag?

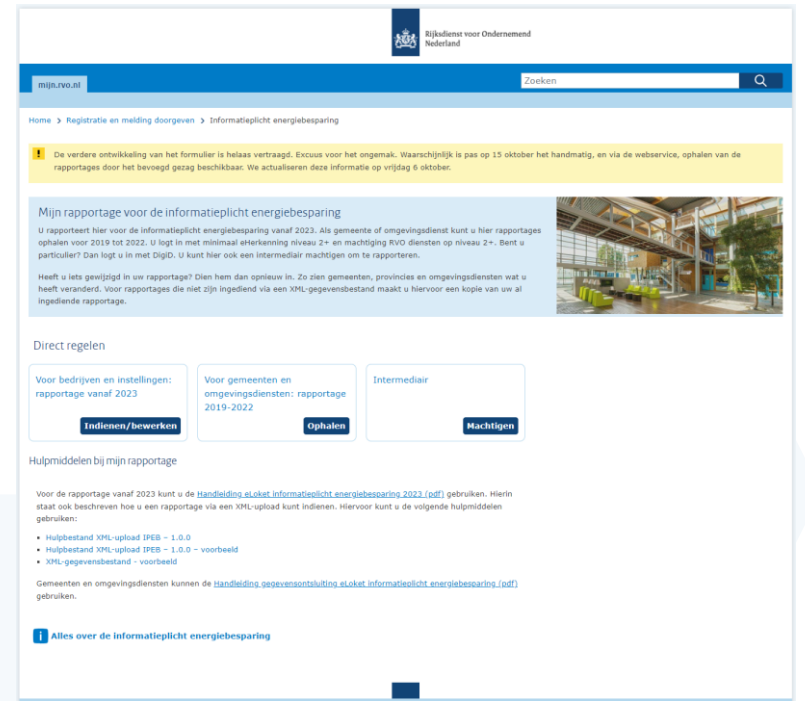
OPTIE 1:

Maak gebruik van de RVO-tool en loop de verschillende invoerscheren langs

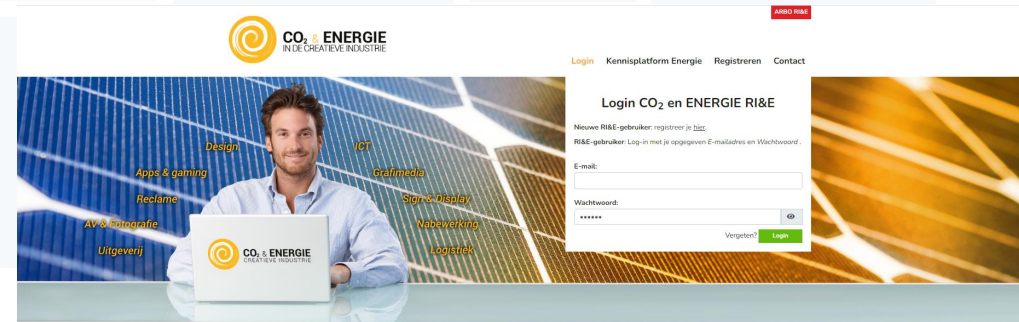
OPTIE 2:

Maak gebruik van de gratis CO₂ & Energie RI&E en regel een xml-upload (door het Min. EZK erkende rapportagetool)

optie
1

optie
2

De CO₂ & Energie RI&E is officieel erkend door de Nederlandse overheid!
Beoordeel als creatief bedrijf je kansen ten aanzien van:
CO₂-reductie, energiebesparing en kostenverlaging.

Ben je actief in de Creatieve Industrie en wil je weten wat je CO₂-uitstoot en energiegebruik is, ga dan aan de slag met de CO₂ & Energie RI&E. Dan weet je precies hoe het er bij jouite voorstaat. De CO₂ & Energie RI&E is - samen met CreativeGHC - door de overheid aangewezen als CO₂-reductiepartner in de Creatieve Industrie en voldoet aan alle internationale normen: het GHG Protocol, ISO 14064, ISO 14067 en ISO 16759. Kortom: het beste dat er te krijgen is op het gebied van geavanceerde CO₂-calculaties en energie-analyses.

Lees hier meer informatie over CO₂ & ENERGIE

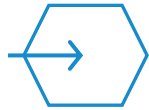

De CO₂ & Energie RI&E versus RVO

Overeenkomsten met de RVO-tool

- dezelfde Erkende Maatregelen Lijst (EML)

Voordelen t.o.v. de RVO-tool:

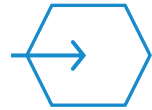
- specifiek voor de Creatieve Industrie en toepasbaar voor alle typen bedrijven
- Onderdeel van het erkende *CO₂ & Energie Transitie model Creatieve Industrie*, dat erkenning heeft van EZK → invulling en (deels) vrijstelling van handhaving voor de Onderzoeksplicht en EED-auditplicht
- begrijpbaardere uitvoering van de EML-analyse met feedback (stoplichten) + Plan van Aanpak
- naast de EML ook nog alle andere optionele besparingsmaatregelen
- gericht op structurele verbetering: dashboard met KPI's en benchmark
- erkende en gevalideerde CO₂ & Energie Calculator: GHG Protocol + ISO 14064-1 (volledige scope 1+2+3)
- Via het Transitie model: helpdesk voor 1ste lijnsvragen + optionele maatwerkondersteuning

Nadelen t.o.v. de RVO-tool:

- Niet bekend

De Informatieplicht via de RI&E

ARBO RI&E

[Login](#)   [Kennispлатform Energie](#)   [Registreren](#)   [Contact](#)

Login CO₂ en ENERGIE RI&E

Nieuwe RI&E-gebruiker: registreer je [hier](#).

RI&E-gebruiker: Log-in met je opgegeven E-mailadres en Wachtwoord.

E-mail:

Wachtwoord: Vergeten?

**De CO₂ & Energie RI&E is officieel erkend door de Nederlandse overheid!
Beoordeel als creatief bedrijf je kansen ten aanzien van:
CO₂-reductie, energiebesparing en kostenverlaging.**

Ben je actief in de Creatieve Industrie en wil je weten wat je CO₂-uitstoot en energieverbruik is, ga dan aan de slag met de CO₂ & Energie RI&E. Dan weet je precies hoe het er bij jullie voorstaat. De CO₂ & Energie RI&E is – samen met ClimateCalc – door de overheid aangewezen als CO₂-rekenstandaard in de Creatieve Industrie en voldoet aan alle internationale normen: het GHG Protocol, ISO 14064, ISO 14067 en ISO 16759. Kortom: het beste dat er te krijgen is op het gebied van gevalideerde CO₂-calculaties en energie-analyses.

Lees hier meer informatie over CO₂ & ENERGIE

Plus RI&E

 Basis energie-analyse Energie-analyse Terug naar hoofdpagina Selecteer een taal | ▼

Basis energie-analyse

Toelichting

Stap 1: Uitgangssituatie

Stap 2: Pandeigendom

Stap 3: Voorselectie

Stap 4: Erkende Maatregelen

Stap 5: Versturen

Stap 6: Hoe nu verder?

Toelichting Basis energie-analyse

Toelichting op de Basis energie-analyse (= de Informatieplicht Energiebesparing)

Sinds 2023 kennen we in Nederland de *Energiebesparingsplicht*. Dit houdt in dat van bedrijven verwacht wordt dat zij er alles aan doen om energiebesparende maatregelen door te voeren die een terugverdientijd hebben van 5 jaar of minder. Dit is geen vrijblijvendheid maar is vastgelegd in de wet. Al sinds 1993.

De Energiebesparingsplicht kent een drietal registratieverplichtingen:

1. De Informatieplicht Energiebesparing (op bijna alle bedrijven van toepassing)
2. De auditplicht vanuit de European Energy Efficiency Directive (vaak op de grote bedrijven van toepassing)
3. De Onderzoeksplicht (van toepassing op een klein deel van het Nederlandse bedrijfsleven)

De Informatieplicht Energiebesparing

Voor de meeste MKB-bedrijven in Nederland geldt de Informatieplicht Energiebesparing. Deze bedrijven worden vanuit de Omgevingswet vaak getypeerd als type B-bedrijf. De Informatieplicht houdt in dat bedrijven via het eLoket van de Raad van Ondernemend Nederland (RVO) moeten aangeven welke energiebesparende maatregelen zij wel en nog niet hebben uitgevoerd. Het gaat daarbij om de zogenaamde maatregelen uit de Erkende Maatregelen Lijst (EML), waarbij is gebleken dat deze terugverdientijd (TVT) hebben van maximaal 5 jaar. Dat betekent dus dat elke ondernemer een prima kans heeft om aan kosten- en energiebesparing en CO₂-reductie te werken, zonder dat dit een lange-termijn investering is.

De Informatieplicht is overigens niet voor elke inrichting van toepassing. Voor welke bedrijven geldt de Informatieplicht niet:

- Wanneer het elektriciteitsverbruik in 2022 lager was dan 50.000 kWh
- Wanneer het gasverbruik in 2022 lager lag dan 25.000 m³ ea.
- Wanneer zij vergunningsplichtig zijn (Omgevingsvergunning voor type C-bedrijven)

Indien je er niet zeker van bent of je als bedrijf vrijstelling van de Informatieplicht Energiebesparing hebt, adviseren wij je contact op te nemen met de Helpdesk Energie: info@dienstencentrum.com of bel 020 – 543 56 88.

Via deze module ga je op een praktische manier aan de slag met de Informatieplicht. Na afronding van de stappen 1 t/m 4 zal het programma in stap 5 voor jullie bedrijf een XML-bestand genereren, die je moet uploaden in het eLoket van de RVO. Om de upload te vervolmaken heb je wel een eHerkenning (niveau 3) nodig. Mocht jullie bedrijf (of personen) deze niet hebben, dan kan je er ook voor kiezen de Helpdesk hiervoor te machtigen. Neem in dat geval even contact op met de Helpdesk: 020 – 543 56 88. Zij kunnen je verder helpen.

Plus RI&E

 Basis energie-analyse

 Energie-analyse

 Terug naar hoofdpagina

 Selecteer een taal | ▼

Basis energie-analyse

Toelichting

Step 1: Uitgangssituatie

Step 2: Pandeigendom

Step 3: Voorselectie

Step 4: Erkende Maatregelen

Step 5: Versturen

Step 6: Hoe nu verder?

Step 1: Uitgangssituatie voor de Informatieplicht Energiebesparing

Adresgegevens van de inrichting

Naam van de inrichting

KVK-nummer van de vestiging

Postcode van de vestiging

Huisnummer + toevoeging

Verantwoordelijke van de inrichting

Voorletters

Tussenvoegsel

Achternaam

Registraties

Kies als referentiejaar het jaar met het hoogste energieverbruik of importeer [hier](#) de verbruiksgegevens uit de Energie RI&E.

Toelichting

Om het voor jullie mogelijk te maken de XML-upload te regelen, heeft het programma van je bedrijf als eerste een aantal bedrijfsspecifieke gegevens nodig (zoals NAW). Wees compleet met het invullen van de gevraagde gegevens, omdat anders het XML-bestand niet gegenereerd kan worden.

Basis energie-analyse

[Toelichting](#)
[Stap 1: Uitgangssituatie](#)

[Stap 2: Pandeigendom](#)
[Stap 3: Voorselectie](#)
[Stap 4: Erkende Maatregelen](#)
[Stap 5: Versturen](#)
[Stap 6: Hoe nu verder?](#)

Stap 2: Pandeigenaarschap

Gebouw(en) en rapportage

Welke rol heeft je bedrijf t.a.v. het bedrijfspand en de activiteiten?

- We zijn alleen maar eigenaar van het bedrijfspand
 Wij voeren alleen maar de bedrijfsactiviteiten uit (en zijn dus geen pandeigenaar)
 Beiden: we zijn eigenaar en uitvoerder van de bedrijfsactiviteiten

Jullie zijn alleen uitvoerder van de bedrijfsactiviteiten. Willen jullie je rapportage samen met de pandeigenaar uitvoeren? Zo ja, neem dan contact op met de verhuurder en ga samen de Informatieplicht Energiebesparing doornemen en invullen.

Geef aan of jullie de rapportage ook namens de eigenaar van het (de) gebouw(en) in willen dienen? Is dat het geval, geeft dan – na je keuze – ook de NAW-gegevens van de pandeigenaar op.

- Ja
 Nee

Toelichting

Je bent in *Stap 2: Pandeigendom* aangekomen waarin je gaat vastleggen welke rol jullie hebben ten aanzien van het bedrijfspand. Ben je huurder, verhuurder, of ben je beiden: pandeigenaar en gebruiker van het pand?

De wetgeving maakt onderscheid in de rol die je ten aanzien van het bedrijfspand inneemt. Zijn jullie bijvoorbeeld alleen maar *huurder* van het pand, dan is je verantwoordelijkheid ten aanzien van de staat van het gebouw anders, dan dat je er ook de eigenaar van bent. In de basis is de verhuurder/pandeigenaar altijd verantwoordelijk voor staat van onderhoud van het *Gebouw*, terwijl de gebruiker van het pand – *de zogenaamde drijver van de inrichting* – juist verantwoordelijk is voor de *Faciliteiten* en *Processen* binnen het gebouw. De pandeigenaar en de gebruiker van het gebouw hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het energieverbruik zo laag mogelijk wordt. Daarvoor is de *Erkende Maatregelen Lijst (EML 2023)* ontwikkeld, waarmee bedrijven kunnen inventariseren welke onderwerpen van de EML van toepassing zijn (zie *Stap 3: Voorselectie*) en in hoeverre de daaraan verbonden besparingsmaatregelen al zijn uitgevoerd, of nog uitgevoerd moeten worden (zie *Stap 4: Erkende Maatregelen*).

Volgens de wet is de gebruiker van het pand primair verantwoordelijk voor het volledig uitvoeren van de *Informatieplicht Energiebesparing (Stap 4)*. Afhankelijk van het huurcontract moet blijken welke partij – de “gebruiker” of “pandeigenaar” – primair verantwoordelijk is voor het daadwerkelijke doorvoeren van energiebesparingsmaatregelen.

TIP: we adviseren je om je huurcontract goed door te nemen, zodat je weet wie verantwoordelijk is voor de gebouwgebonden aspecten en de faciliteiten. Ga pas daarna met *Stap 4* aan de slag. Mocht je niet zeker zijn welke rol of rollen op jullie bedrijf van toepassing zijn, bel of mail de Helpdesk dan even.

Indien je alleen maar huurder bent (dus geen pandeigenaar) kan je ervoor kiezen om via deze aanvraag ook direct de vraagbeantwoording van de pandeigenaar mee te nemen. Dan hoeft je niet steeds in het toelichtingenveld aan te geven dat de uitvoering van een bepaalde (gebouwgebonden)maatregel; niet jouw verantwoordelijkheid is, maar kan je meteen een verbeteractie invoeren, die de pandeigenaar in gedachten heeft.

Plus RI&E

 Basis energie-analyse

 Energie-analyse

 Terug naar hoofdpagina

 Selecteer een taal | ▼

Basis energie-analyse

[Toelichting](#)
 [Stap 1: Uitgangssituatie](#)
 [Stap 2: Pandeigendom](#)
 [Stap 3: Voorselectie](#)
 [Stap 4: Erkende Maatregelen](#)
 [Stap 5: Versturen](#)
 [Stap 6: Hoe nu verder?](#)

Stap 3: Voorselectie

Via deze Stap 3: Voorselectie maak je het doorlopen van *Stap 4: Erkende Maatregelen Lijst (EML)* een stuk eenvoudiger, doordat je hier een eerste selectie van relevante thema's kunt maken. De niet aangevinkte thema's worden door het programma automatisch op "Niet van toepassing" gezet.

BELANGRIJK: maak het liefst maar eenmalig te gebruiken van deze voorselectie, omdat het programma iedere keer – nadat je op Opslaan hebt geklikt – de bestaande gegevens van de gemuteerde thema's in Stap 4 reset. [+ lees meer](#)

Gebouwmaatregelen

- Energiebeheersysteem (EBS)
- Isolatie van schil
- Ruimteverwarming
- Ruimteventilatie
- Warmtapwater
- Binnenverlichting
- Buitenverlichting
- Zonnepanelen

Faciliteiten

- Perslucht
- Stoom
- Aandrijvingen
- Productkoeling
- Grootkeukenapparatuur
- Ovens
- Terreinverlichting
- Zwembad
- Serverruimte
- Roltrap
- Zonnepanelen

Procesmaatregelen

- Natlaks spuitcabines
- Drogen
- Procesbaden
- Procesapparatuur
- Proceswarmte
- Proceskoeling
- Veehouderijen
- Datacentrum

Energiebesparende maatregelen voor natlaks spuitcabines van minimaal 10 m².

Opslaan

Plus RI&E

 Basis energie-analyse

 Energie-analyse

 Terug naar hoofdpagina

 Selecteer een taal | ▼

Basis energie-analyse

[Toelichting](#)
[Stap 1: Uitgangssituatie](#)
[Stap 2: Pandeigendom](#)
[Stap 3: Voorselectie](#)
[Stap 4: Erkende Maatregelen](#)
[Stap 5: Versturen](#)
[Stap 6: Hoe nu verder?](#)

Stap 4: Erkende Maatregelen

	Nummer	Vorig nummer	Omschrijving	Score
	FA1	FC3	Vergroot de persluchtbuffer.	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
	FA2	FC2	Plaats een afsluiter met tijdschakelaar om verlies van perslucht buiten bedrijfstijden te beperken.	<div style="width: 50%; height: 10px; background-color: orange;"></div>
	FA3	—	Pas een flow-drukregelaar toe in het persluchtnet.	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: green;"></div>
	FA4	FC4	Plaats een luchtkanaal zodat de persluchtcompressor (koude) buitenlucht aanzuigt.	<div style="width: 0%; height: 10px; background-color: gray;"></div>
	FA5	—	Gebruik zuinige persluchtgereedschappen.	<div style="width: 0%; height: 10px; background-color: gray;"></div>
	FA6	—	Gebruik elektrisch handgereedschap als vervanging voor pneumatisch aangedreven gereedschap.	<div style="width: 0%; height: 10px; background-color: gray;"></div>
	FA7	FC5	Gebruik een blower voor het schoonblazen in plaats van perslucht.	<div style="width: 0%; height: 10px; background-color: gray;"></div>
	FA8	—	Vervang de regelklepbediening op basis van perslucht door	<div style="width: 0%; height: 10px; background-color: gray;"></div>

[Ga hier naar de Erkende Maatregelen Lijst \(EML\) vanaf 2023](#)

Hieronder is een opsomming gegeven van alle relevante wettelijk erkende energiebesparingsmaatregelen uit de EML-lijst: Drukkerijen, papier en karton. Hiermee wordt de gehele communicatie-industrie afgedekt, waardoor deze voor het grootste deel van onze sector toepasbaar is. Mocht u zich niet herkennen in deze categorieomschrijving, dan adviseren wij u even contact op te nemen met de Helpdesk Energie (020 – 5435688).

Hoe werkt de vragenlijst? Bij elke energiebesparingsmaatregel moet u aangeven of u de maatregelen "Wel genomen" heeft, nog "Niet uitgevoerd" heeft, of "Alternatieven" heeft bedacht. Per antwoord klappt een verdiepingsblad uit, die u verder moet invullen. Hierin gaat u dus exact aangeven wat de status van de invoering van de maatregel is. Wat kunt u per antwoord verwachten: Wanneer u "Wel genomen" aanvinkt, moet u aangeven of u de maatregel "Volledig" heeft uitgevoerd of "Gedeeltelijk". Indien de maatregel gedeeltelijk is uitgevoerd, adviseren wij u in het toelichtingenveld duidelijk aangeven welk deel nog niet is uitgevoerd en wanneer u concreet van plan bent verdere

Plus RI&E

Basis energie-analyse

Energie-analyse

Terug naar hoofdpagina

Selecteer een taal

Maatregel FA4

Toelichting op de maatregel

Plaats een luchtkanaal voor het aanzuigen van buitenlucht of van binnenlucht uit een onverwarmde ruimte. Als de persluchtcompressor koudere lucht aanzuigt kan er energiezuiniger perslucht worden gemaakt.

Huidige situatie Er is een centraal persluchtnet aanwezig met een persluchtcompressor van ten minste 7,5 kW die warme lucht aanzuigt vanuit de ruimte waarin deze is opgesteld.

Economische randvoorwaarden: Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.000 bedrijfsuren van de persluchtcompressor per jaar.

Technische randvoorwaarden: De compressor staat binnen 5 m van een buitenmuur.

Toepasbaar op zelfstandig moment: Ja

Doelmatig beheer en onderhoud:

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Namelijk de volgende randvoorwaarden

- Economische randvoorwaarde:** Zowel natuurlijk als zelfstandig moment: bij meer dan 3.000 bedrijfsuren van de persluchtcompressor per jaar.
- Technische randvoorwaarde:** De compressor staat binnen 5 m van een buitenmuur.

Toelichting / eigen opmerking (let op maximaal 250 tekens):

Ik geef een toelichting

Sluiten

Opslaan

+ Actie toevoegen

Opslaan

Annuleren

Voltooid	Uitvoerdatum	Actie	Voltooidatum	Kosten	Uitvoerder
----------	--------------	-------	--------------	--------	------------

31-12-2023

IK ga een actie uitvoeren

0

Henk

Verwijderen

Wat moet je invullen bij Volledig uitgevoerd:

- wanneer is de EML uitgevoerd (zwart kader)
- hoe vaak kwam deze situatie voor (geel kader)

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Wanneer heeft u de maatregel uitgevoerd?

- 2020 of eerder
- 2021
- 2022
- 2023

Geef het aantal keren op wanneer deze maatregel in uw bedrijf van toepassing was

Aantal

Wat moet je invullen bij Gedeeltelijk uitgevoerd:

- wanneer is de EML deels was uitgevoerd (zwart kader)
- Wanneer het openstaande deel wordt uitgevoerd (geel kader)
- Geef een toelichting/verklaring

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Wanneer heeft u de maatregel uitgevoerd?

- 2020 of eerder
- 2021
- 2022
- 2023

Wanneer wordt de maatregel naar verwachting volledig uitgevoerd?

- 2024
- 2025
- Na 2025
- Weet ik niet

Wat moet je invullen bij Niet van toepassing:

- Geef altijd een toelichting (zwart kader)

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Toelichting / eigen opmerking (let op maximaal 250 tekens):

ADVIES: Geef hier een toelichting en het daadwerkelijke invoeringsmoment van de maatregel

Wat moet je invullen bij Nog niet uitgevoerd:

- wanneer de EML uitgevoerd gaat worden (zwart kader, en
- geef een toelichting/verklaring (geel kader)

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Wanneer wordt de maatregel naar verwachting volledig uitgevoerd?

- 2024
- 2025
- Na 2025
- Weet ik niet

Toelichting / eigen opmerking (let op maximaal 250 tekens):

ADVIES: Geef hier een toelichting en het daadwerkelijke invoeringsmoment van de maatregel

Wat moet je invullen bij Natuurlijk moment:

- Geef altijd een toelichting (zwart kader)

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan**
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Wanneer doet zich naar verwachting het natuurlijk moment voor?

- 2024
- 2025
- Na 2025
- Weet ik niet

Wat moet je invullen bij Niet voldaan aan randvoorwaarden:

- Vink aan aan welke randvoorwaarde niet wordt voldaan en geef een toelichting (zwart kader)
- geef een toelichting/verklaring

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst**
- Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Namelijk de volgende randvoorwaarden

- Economische randvoorwaarde:** Zelfstandig moment: bij meer dan 4.100 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar.
Natuurlijk moment: bij meer dan 3.400 bedrijfsuren van het persluchtnet per jaar.
- Technische randvoorwaarde:** Er is voldoende ruimte nabij de persluchtcompressor om een persluchtbuffervat te plaatsen.
De persluchtvrage is gemiddeld gezien variabel gedurende een bedrijfsuur.
De persluchtcompressor heeft een vermogen van minimaal 10 kW.

Wat moet je invullen bij Alternatief uitgevoerd:

- Geef altijd een toelichting (zwart kader) om te verantwoorden wat het alternatief is
NB: het alternatief moet dezelfde óf een nog hogere besparing opleveren

Status van de maatregel

- Volledig uitgevoerd
- Gedeeltelijk uitgevoerd
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)
- (Nog) niet uitgevoerd
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst

Alternatief uitgevoerd: geef toelichting

Toelichting / eigen opmerking (let op maximaal 250 tekens):

ADVIES: Geef hier een toelichting en het daadwerkelijke invoeringsmoment van de maatregel

Heb je een verbeteractie uit te voeren, stel dan een of meerdere Verbeteracties op:

- Wanneer moet de actie zijn uitgevoerd
- Wat ga je precies doen
- Wat kost het (bij benadering)
- Wie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de actie

<input type="button" value="+ Actie toevoegen"/> <input type="button" value="Opslaan"/> <input type="button" value="Annuleren"/>					
Voltooid	Uitvoerdatum	Actie	Voltooidatum	Kosten	Uitvoerder
☐	31-12-2023	Contact opnemen met onze installateur voor het uitbrengen van een offerte		0	Medewerker 1 <input type="button" value="X Verwijderen"/>
☐	30-06-2024	Plaatsen van een ventilatierooster t.b.v. aanzuiging koude buitenlucht		2500	Medewerker 1 <input type="button" value="X Verwijderen"/>

- In het Plan van Aanpak vind je een totaaloverzicht van alle verbeteracties overzichtelijk bij elkaar
- Overweeg deze actielijst te delen met je Omgevingsdienst. Zij zijn tenslotte een belangrijke stakeholder

Na beantwoording van een maatregel krijg je feedback op je antwoorden

- Als je compleet bent geweest in het beantwoorden van een maatregel, zal je in de kolom *EML2023* een groen stoplicht zien. Is het antwoord niet compleet, dan rood
NB: indien je een rood stoplicht ziet, ga deze terug om je antwoord alsnog te geven
- De laatste kolom *Score* geeft een indicatie van de status van uitvoering van een maatregel:
  - groen = maatregel uitgevoerd
  - geel = maatregel gedeeltelijk uitgevoerd
  - rood = maatregel nog niet uitgevoerd
  - wit = maatregel is niet van toepassing

Basis energie-analyse

Toelichting   Stap 1: Uitgangssituatie   Stap 2: Pandigendom   Stap 3: Voorselectie   **Stap 4: Erkende Maatregelen**   Stap 5: Versturen   Stap 6: Hoe nu verder?

Stap 4: Erkende Maatregelen

Zoeken in maatreg... 🔍

Antw.	EML 2023	EML 2019	Omschrijving EML-maatregelen	Score
🔗	FA1	FC3	Vergroot de persluchtbuffer.	🟢
🔗	FA2	FC2	Plaats een afsluiter met tijdschakelaar om verlies van perslucht buiten bedrijfstijden te beperken.	🔴
🔗	FA3	---	Pas een flow-drukregelaar toe in het persluchtnet.	🔴
🔗	FA4	FC4	Plaats een luchtkanaal zodat de persluchtcompressor (koude) buitenlucht aanzuigt.	🟢
🔗	FA5	---	Gebruik zuinige persluchtgereedschappen.	🟡
🔗	FA7	FC5	Gebruik een blower voor het schoonblazen in plaats van perslucht.	🟢
🔗	FA8	---	Vervang de regelklepbediening op basis van perslucht door elektrische aandrijvingen.	🟢
🔗	FC1	---	Pas een frequentieregeling toe op machines.	🟢
🔗	FC2	---	Pas een frequentieregeling op pompen toe.	🟢
🔗	FC3	---	Pas een frequentieregeling toe op compressoren van onder andere de koel-, vries- en persluchtinstallaties.	🟢
🔗	FC4	FH1	Vervang elektromotoren met efficiëntieklasse IE2 of lager door een motor met efficiëntieklasse IE4 of hoger.	🟡
🔗	FC5	---	Vervang IE3-elektromotoren door efficiëntieklasse IE4 of hoger.	🟢
🔗	FI1	---	Pas virtualisatie en consolidatie toe bij servers.	🟢
🔗	FI2	---	Stel geautomatiseerd energiebeheer in op servers.	🟢
🔗	FI4	---	Pas een buitenluchtkep toe voor koeling van de serverruimte.	🟢

Link naar de RVO-site met de Erkende Maatregelen Lijst (EML) 2023

In deze stap vind je een opsomming van alle erkende maatregelen uit de EML-lijst. Het zijn er in totaal 150, maar wil niet zeggen dat ze allemaal van toepassing zijn. De maatregelen die je op voorhand – via Stap 3: Voorselectie – als “Nvt” hebt aangemerkt, zijn hier op “Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is)” gezet en voorzien van een grijze arcering.

Hoe werkt de vragenlijst? Via het linkje in de linker kolom ga je per vraag naar het antwoorden-formulier. Per energiebesparingsmaatregel kan je de volgende antwoorden geven:

- Volledig uitgevoerd: geef aan wanneer je de maatregel hebt uitgevoerd en hoe vaak die maatregel (deze situatie) in je bedrijf voorkwam.
- Gedeeltelijk uitgevoerd: geef eerst aan in welk jaar de uitgevoerde acties zijn gerealiseerd en daarna in welk jaar de openstaande verbeteracties worden uitgevoerd.
- Niet van toepassing (omdat de uitgangssituatie niet aanwezig is): de techniek komt dus niet in jullie bedrijf voor.
- [Nog] niet uitgevoerd: je hebt dus verbeteracties uit te voeren.
- Natuurlijk moment heeft zich (nog) niet voorgedaan: de maatregel is weliswaar van toepassing maar nog niet uitgevoerd, maar waarbij de overheid aangeeft dat de maatregel pas hoeft te worden genomen zodra er zich een nieuwe situatie voordoet. Denk hierbij aan: afgeschreven en vervanging, verbouwing, nieuwbouwsituatie. LET OP: van uitstel mag geen afstel komen! Geef dus een reële uitvoeringstermijn op, waarbij het antwoord “Na 2025” beter is dan “Weet ik niet”.
- Er is niet voldaan aan de randvoorwaarden zoals deze zijn opgenomen in de erkende maatregelenlijst: de bedrijfs situatie komt weliswaar voor, maar het blijkt dat jullie niet voldoen aan de minimale randvoorwaarden om deze maatregel te moeten uitvoeren. Vink daarbij aan, aan welke randvoorwaarden niet wordt voldaan. LET OP: het gaat in praktijk vaak mis met het beantwoorden van maatregelen waar speciale randvoorwaarden voor gelden. Lees de randvoorwaarden dus goed door en reken uit of jullie hier onder vallen!
- Alternatief uitgevoerd: het is prima dat je een alternatief hebt uitgevoerd, mist deze maar eenzelfde besparing (of beter) oplevert. Geef altijd een duidelijke toelichting in het antwoorden-formulier.

Plus RI&E

 Basis energie-analyse Energie-analyse Terug naar hoofdpagina Selecteer een taal | ▼

Basis energie-analyse

Toelichting

Stap 1: Uitgangssituatie

Stap 2: Pandeigendom

Stap 3: Voorselectie

Stap 4: Erkende Maatregelen

Stap 5: Versturen

Stap 6: Hoe nu verder?

Stap 5: Versturen

De volgende gegevens uit stap 1 ontbreken:

- Bedrijfsnaam niet ingevuld
- Postcode niet ingevuld of compleet
- Huisnummer niet ingevuld
- Voorletters niet ingevuld
- Achternaam niet ingevuld
- Gasverbruik niet ingevuld
- Elektriciteitsverbruik niet ingevuld
- Verbruiksjaar niet ingevuld of te lang geleden (minimaal 2017)

De volgende maatregelen uit stap 3 zijn nog niet compleet:

FC2

Daarnaast zijn nog niet alle maatregelen ingevuld, waardoor geen eindbeoordeling van de maatregelen gedaan kan worden.

Hierdoor kan het XML-bestand nog **niet** aangemaakt worden.

Inhoud eerst laten controleren

Mail mij het XML-bestand

Helpdesk XML laten indienen

Toelichting

Via deze laatste stap van de Informatieplicht Energiebesparing kunt u uw aanmelding afronden. De Energie RI&E genereert voor u het bestand dat u via het eLoket van de RVO (Raad Voor Ondernemend Nederland) dient te uploaden. Het is een zogenaamd XML-bestand, dat alle benodigde gegevens bevat om uw upload succesvol te kunnen afronden. Voor het uploaden heeft u twee opties: zelf uploaden of de Helpdesk uw XML-bestand laten uploaden. Maar voordat u tot uploaden over gaat, moet u eerst zeker weten of uw aanmelding inhoudelijk van voldoende kwaliteit is, om onnodige problemen met het Bevoegd Gezag / de Omgevingsdienst achteraf te voorkomen. In dat geval kunt u er voor kiezen de inhoud van uw aanmelding eerst te laten controleren door een sectorspecialist van de Helpdesk Energie.

Plus RI&E

 Basis energie-analyse Energie-analyse Terug naar hoofdpagina Selecteer een taal | ▼

Basis energie-analyse

Toelichting

Stap 1: Uitgangssituatie

Stap 2: Pandeigendom

Stap 3: Voorselectie

Stap 4: Erkende Maatregelen

Stap 5: Versturen

Stap 6: Hoe nu verder?

Hoe nu verder?

Het volden aan de Informatieplicht is een belangrijke eerste stap in jullie CO₂ & Energie Transitie. Waarschijnlijk heb je op basis van deze Basis Energie-analyse een aantal verbeteracties uit te voeren. Ga daarmee vooral aan de slag en als je een maatregel toch wat eerder kunt uitvoeren, doe dat dan. Want energiebesparing = kostenreductie = CO₂-reductie.

Wist je dat het gemiddelde besparingspotentieel van onze sector over een periode van 4 jaar ligt op:

- 12% energiereductie
- 13% CO₂-reductie
- 11% kostenreductie

Het bovenstaande besparingspotentieel zal voor veel ondernemers aanleiding zijn om verder aan de slag te gaan. De beste manier om dit te doen is gebruik te maken van de mogelijkheden binnen de CO₂ & Energie RI&E. Je hebt twee keuzes:

KEUZE 1: verder gaan in je energie-analyse

Indien je een verdieping wilt aanbrenge in je Basis energie-analyse zal je moeten opschalen naar het Reguliere niveau om alle bekende energiebesparingsmaatregelen van onze sector te bekijken. Maar voordat je daaraan kunt beginnen moet je eerst je bedrijfsprofiel verder uitbreiden met energieaspecten.

BedrijfsprofielKlik op de blauwe knop om naar de module "Bedrijfsprofiel" te gaan, waar je je bedrijf t.a.v. CO₂ & Energie verder moet definiëren.**KEUZE 2: je wilt je eerste CO₂-voetafdrukberekening maken**

Indien je eerst een CO₂-voetafdruk wilt maken van je bedrijf, kan je via de onderstaande blauwe knop direct doorschakelen naar de RI&E-module: CO₂ en energie monitoring. Deze module zal je in een paar stappen leiden tot je dashboard waar je prestaties ten aanzien van je CO₂-voetafdruk (scope 1+2+3), je Energievoetafdruk (scope 1+2) en je afvalpercentage staan vermeld. Wellicht dat dit jullie zal stimuleren verder te gaan in jullie CO₂ & Energie Transitie.

CO₂ en energie monitoring Klik op de blauwe knop om naar de module "CO₂ en energie monitoring" te gaan, waar je op bedrijfsniveau een internationaal erkende CO₂-voetafdrukberekening kunt maken.

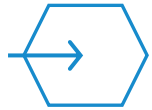

Hoe gaan we aan de slag:

Inspannings-
indicator:

Juli - September: informatievoorziening naar de sector

Doe mee met de landelijke campagne (voor iedereen), meld je aan voor een van de webinars en leer hoe de aanmelding in zijn werk gaat (*echte iets voor de "doe-het-zelf-ers"*)

September 2023 – Maart 2024: optimaliseer je melding met behulp van maatwerkondersteuning

Meldt je aan voor een van de 3 ondersteuningsopties binnen de sector:

OPTIE A: Huiswerkbegeleiding op Afstand (gunstig tarief):

Ga na een TEAMS-introductie van je adviseur gericht aan de slag met je aanmelding en bespreek tussentijds en achteraf het behaalde resultaat

OPTIE B: Instructiebezoek op Locatie (voor een betere voorbereiding en uitvoering):

Krijg eerst van je adviseur op locatie een duidelijke toelichting, doe een praktijkronddgang en oefen alvast met het beantwoorden van een paar maatregelen. Hierdoor kan je efficiënter aan de slag.

OPTIE C: Maatwerkondersteuning (verreweg het beste en snelste resultaat met de minste inspanning):

Ga samen met je adviseur de aanmelding regelen en ervaar dat je al in een dag klaar kunt zijn

Wat kan/weet ik nu?

- ✓ Inschatten aan welke energiebesparingsplicht je moet voldoen
- ✓ Weet wat er van je verwacht wordt
- ✓ Ken de weg naar de EML-rapportage en de branche partners

Maar nog veel belangrijker

- ✓ **Beperk jezelf niet tot enkel de rapportage, maar doe er structureel je voordeel mee:**
Werkelijk energie besparen. Iets wat de overheid van je verlangt en kosten bespaart
- ✓ **Maak je eerste gevalideerde CO₂-voetafdruk**
Ga daadwerkelijk aan de slag met CO₂-reductie. Iets wat steeds meer klanten van je vragen/eisen en een maatschappelijke must wordt.

KVGGO en haar partners zijn er ook voor jou, vragen?

Bel 020 – 543 56 70

voor vragen en ondersteuning

